

TUNTOSARVI

Suomen Kuurosokeat ry:n järjestö- ja jäsenlehti

1
2018

Järjestöpalvelut siirtyivät Tampereelle
Kuulumisia Euroopan Kuurosokeiden liitosta

Sisältö

Pääkirjoitus	3
Vuosi vaihtui - tavoitteena toimintojen vakauttaminen	4
Järjestötoiminnan hallinto keskitettiin Tampereelle	6
Keskustoimisto aloitti uudistunein voimin	8
Valinnanvapausluonnokselle sapiskaa.....	12
Kuuloliiton teemana esteettömyys	13
Kelan vammaisten tulkkauspalvelun uudet yhteystiedot	14
Kelan etuuksiin muutoksia.....	15
Seppo Jurvasen jalanjäljillä	16
Lintuauran nimen tausta	18
Hyviä muistoja Toimintapäivistä	20
Oma järjestö	22
Ilmoitukset	23

Kansikuva: Kuurosokeiden Toimintakeskuksen aistipuutarhan pensas kuuran peitossa. Kuva: Heidi Häyrynen.

TUNTOSARVI
44. vuosikerta
ISSN 0358-2280

Julkaisija
Suomen Kuurosokeat ry

Taitto
Ali Kinnunen

Päätoimittaja
Heidi Häyrynen
p. 040 753 2026
tiedotus@kuurosokeat.fi

Viestinnän työryhmä 2018:
Yhdistyksen hallituksen edustajat:
Esko Jäntti (pj) ja Sanna Paasonen.
Työntekijöiden edustajat: Heidi Häyrynen, Jaakko Evonen
Yhteinen sähköposti: viestintaryhma@kuurosokeat.fi

Hinta
Vuosikerta 25 euroa. Suomen Kuurosokeat ry:n jäsenille ja asiakkaille ilmainen. 11 numeroa vuodessa printtilehtenä, pistekirjoituksella, Daisyäänilehtenä, sähköisenä Luetus-ohjelmassa ja pdf-näköislehtenä verkossa.

Tilaukset ja osoitteenmuutokset
Suomen Kuurosokeat ry,
Insinöörinkatu 10, 33720 Tampere.
s-posti:kuurosokeat@kuurosokeat.fi. Toimiston aukioloaika ma-pe klo 9.00-15.

Painopaikka
Grano Kuopio

Toimituksella on oikeus käyttää lehden juttuja yhdistyksen internet-sivuilla www.kuurosokeat.fi.

Saavutettavat tietoyhteiskunta- palvelut kaikkien oikeus

Uusi vuosi on tuonut mukanaan muutoksia. Suomen Kuurosokeiden järjestöpalvelut ja kuntoutustoiminta on keskitetty Tampereelle. Myös hallintohenkilöstössä on tapahtunut vaihdoksia. Toimintaa aloitetaan uusissa tiloissa uusilla voimilla.

Muuttuvassa toimintaympäristössä on tärkeää pitää mielessä järjestön päätavoite: kuurosokeiden oikeuksien toteutuminen, kuurosokeusalan erityisosaamisen sekä palveluiden saatavuuden kehittymisen turvaaminen. Tähän liittyy myös Suomen Kuurosokeiden vuosien 2018–2019 teema, ”Saavutettavat tietoyhteiskuntapalvelut”.

Palveluiden siirtyessä verkkoon on tärkeää lisätä tieto- ja viestintäteknologian sekä tiedonsaannin esteettömyyttä. Tarvitaan ajantasaisia tieto- ja viestintäteknologisia ratkaisuja, apuvälineitä sekä kaksoisaistivaman huomioivaa käytön koulutusta.

Lisäksi on varmistettava niiden asiakkaiden tiedonsaanti, jotka eivät pysty käyttämään tietokonetta. Mikäli esteettömyys ei toteudu, on riskinä kuurosokeiden syrjäytyminen.

Järjestö edistää digitaalisten palveluiden yhdenvertaista saavutettavuutta osallistumalla asiaa koskevaan yhteiskunnalliseen keskusteluun ja antamalla aiheesta lausuntoja.

Tiedotus tukee tavoitteen toteutumista tiedottamalla kuurosokeudesta ja markkinoimalla yhdistyksen toimintaa entistä laajemmin. Näkyvyyttä verkossa sekä sosiaalisessa mediassa lisätään. Uusia viestintäkanavia otetaan käyttöön mahdollisuuksien mukaan. Laaja-alaista yhteistyötä muiden organisaatioiden kanssa jatketaan.

Heidi Häyrynen
päätoimittaja ♦

VUOSI VAIHTUI – TAVOITTEENA TOIMINTOJEN VAKAUTTAMINEN

Tuula Hartikainen, puheenjohtaja

Joulukuussa valmistuneen Toimintakeskuksen C-talon saneeraus- ja muutostyöt tuovat hyvät ja ajanmukaiset työtilat järjestötoiminnan työntekijöille. Tätä Tuntosarvea lukiessanne kaikki sinne tulevat työntekijät ja tavarat ovat jo löytäneet oman paikkansa. Keskitäminen järjestötoiminnan osalta lukuun ottamatta alueellisia palveluja on saatu vietyä päätökseen, ja se on osa toimintojen vakauttamista. Tämän mahdollisti STEA:n myönteinen päätös C-talon investointiavustukseen – paljon kiitoksia siitä! Vakauttamistyötä vie eteenpäin myös se, että STEA:n avustusesitys on haettujen avustuksien suuruisen, eikä lähivuosina näyttäisi olevan tulossa suuria muutoksia STEA-avustuksiin.

Tampereen Toimintakeskuksen pihapiirissä on ollut jyrinää ja pauketta parin vuoden ajan kolmen eri rakennushankkeen läpiviemisen ja ratikkatöiden takia. Tänä vuonna alkavat päärakennuksen ja A-siiven saneeraus- ja muutostyöt. Näin saadaan ajanmukaiset ja toimi-

vat tilat majoituskäyttöön sekä Kelan standardeja vastaavat kuntoutustilat. Tämä hanke toteutetaan lainarahalla. Jyrinä ja pauke siis jatkuvat tänäkin vuonna Toimintakeskuksella.

Asumispalvelujen puolelta on kuulunut iloisia uutisia, kun viisi eri henkilöä on saanut myönteisen palveluasumispäätöksen. Olen todella iloinen heidän puolestaan. Kannattaa siis paneutua huolellisesti kaikkien hakemusten täyttämiseen, unohtamatta konkreettisia esimerkkejä omasta arjesta. Tässä sekä palvelu- ja kuntoutussuunnitelmien päivittämisessä suosittelen hyödyntämään yhdistyksen työntekijöiden asiantuntemusta ja erityisosaamista. Ei kannata lannistua vaan tehdä uusi hakemus kielteisen päätöksen tultua.

Toimintojen vakauttamisen ohessa tehdään erilaisia kehittämistöitäkin toimintasuunnitelman mukaisesti. Mainitsen tässä yhdistyksen verkkosivujen uudistuksen, some-ryhmän perustamisen nuorille, yhdistyksen

ja varainhankinnan strategioiden laatimisen sekä kerho- ja vapaaehtoistyön kehittämisen. ICT- ja kommunikaatiopalvelujen työntekijöitä voi kutsua vierailuille toivotuilla teemoilla erilaisiin aluetapaamisiin.

Aluepalveluissa tapahtuvista henkilöstömuutoksista huolimatta uusilla aluejaoilla vastataan kuurosokeiden palvelutarpeisiin. Neuvonta- ja palveluohjaus on edelleen merkittävä oikeuksienvälön asiantuntijoiden työmuoto, joten kääntykää heidän puoleensa tarpeittenne mukaan. Yksin ei tarvitse jäädä epäselvien asioiden keskellä.

Oikeuksienvälönä riittää töitä soten sekä maakuntaliittojen ja vammaispalvelujen uudistustyötä seurattaessa ja lausuntoihin vaikuttamisessa yhdessä muiden yhteistyötahojen kanssa. Toivottavasti meidän äänemme kuuluu ja huomioidaan uudistuksien keskellä.

Tämän ja ensi vuoden teemana ovat ”Saavutettavat tietoyhteiskuntapalvelut”. Tavoitteena on tieto- ja viestintäpalvelujen sekä tiedonsaannin saavutettavuuden ja esteettömyyden lisääminen digipalveluissa. Menestystä ICT-palveluille ja muille toimijoille tämän tavoitteen edistämiseen.

Toimintakalenteri ilmestyi loppiaisen alla. Säilyttäkäähan se tallessa, jotta voitte tarkistaa tulossa olevia tapah-

tumia. Osallistukaa ja olkaa aktiivisia sekä houkutelkaa mukaan toimintaan uusia kuurosokeita henkilöitä.

Kiitän lämpimästi vielä kaikkia teitä, jotka vastasitte palvelutarve- ja tiedonsaanninkartoituksiin. Niistä tehdyt analyysit toimivat työkaluina kuurosokeiden palveluja kehitettäessä.

Toivotan kaikille työntekijöille, luottamushenkilöille ja aktiiveille kuurosokeille henkilöille jaksamista ja työn iloa viedessänne eteenpäin kuurosokeustyötä kaikkien muutosten ja myllerrysten keskellä. Tavoitteet kirikkaana ja yhteistyöllä edistämme kuurosokeiden oikeuksia ja parempaa elämänlaatua! ♦

Järjestötoiminnan hallinto keskitettiin Tampereelle

Teksti: Heidi Häyrynen

Kuvat: Anita Palo ja Heidi Häyrynen

Suomen Kuurosokeiden Keskustoimisto jäsen- ja järjestöpalveluineen on siirtynyt vuodenvaihteessa Helsingistä Tampereelle. Tampereella sijaitsevat nyt sekä Keskustoimisto että Toimintakeskus.

Keskustoimistolla toimii järjestön hallinto. Kuurosokeiden Toimintakeskus tarjoaa puolestaan erilaisia asumisen ja kuntoutuksen palveluja. Niihin sisältyy monenlaista toimintaa, kuten palveluasumista oheispalveluineen. Myös viittomakielinen kotipalvelu ”Kotipolku” toimii hyvin aktiivisesti Pirkanmaan alueella.

Keskittämisen myötä Toimintakeskuksen kuntoutustilat remontoidaan erilaisia kuntoutujia paremmin palveleviksi. Remontti osuu hyvään ajankohtaan, sillä Toimintakeskus täyttää tänä vuonna 35 vuotta.

– Toimintakeskuksen nimenä oli alun perin Kuurosokeiden Palvelutalo ja sittemmin Asumis- ja Toimintakeskus ja nyt Kuurosokeiden Toimintakeskus. Kehityksen myötä toiminta on monipuolistunut ja laajentunut. Tänä päivänä tilat ovat uusiutuneet ja asumisen palvelut sekä kuntou-

Muuttotunnelmia.

tus toimivat vireästi, kertoo kuntoutumis- ja asumispalvelujohtaja **Risto Hoikkanen**.

Helsingin toimipiste jatkaa edelleen alueellisena palvelukeskuksena. Asiakkaita palvelevat virikeohjaaja, oikeuksienvälön asiantuntija, IT-asiantuntija, kommunikaatiopäällikkö ja kommunikaatiopalvelujen erityisasiantuntija.

Palvelujen säilyttäminen tärkeintä

Keskittämisen syynä on järjestön toimintojen tehostaminen. Sosiaali-

Kuurosokeiden Keskustoimisto on siirtynyt Tampereelle.

ja terveysjärjestöjen avustuskeskus STEA on vähentänyt viime vuosina Suomen Kuurosokeiden avustusta. Järjestön muutosstrategisena tavoitteena on nyt ennen kaikkea kuurosokeuteen liittyvän erityisosaamisen ja kuurosokeuslähtöisten palvelujen säilyttäminen sekä toiminnan kehittämisen turvaaminen. Tähän liittyen toimintaa on sopeutettu vuodesta 2016 lähtien ja edelleen.

Yhtenä tehostamistoimenpiteenä yhdistys päätti keskittää hallintonsa ja ei-alueelliset järjestötoimintansa Tampereelle Kuurosokeiden Toimintakeskukseen. Samanaikaisesti päätettiin kuntoutustoiminnan keskittämisestä.

Toimintojen keskittäminen järjestön omiin tiloihin on taloudellisesti järkevää. Lisäksi se mahdollistaa kuurosokeustyön uudenlaisen kehittämisen ja synergiaetuja.

– Muutos tuo haasteita. Pyrimme kuitenkin siihen, että asiakkaille tarjotut palvelut sujuvat vähintään entisenlaisina, kertoo järjestöjohtaja **Kai Leinonen**.

Muutoksen myötä henkilöstössä on tapahtunut vaihdoksia, sillä suurin osa hallinnon henkilöstöstä ei ole pystynyt siirtymään uuteen toimipaikkaan töihin. Myös aluepalveluihin etsitään tällä hetkellä uusia työntekijöitä.

Henkilöstövaihdosten myötä on menetetty paljon kuurosokeusasiantuntijuutta. Kestääkin jonkin aikaa ennen kuin saavutetaan aikaisempi kuurosokeusasiantuntijuustaso. Uusien työntekijöiden perehdyttäminen ja koulutus on kuitenkin jo alkanut.

– Perehdytämme uudet työntekijät kuurosokeiden maailmaan ja ymmärtämään kuurosokeutta ja siihen liittyviä haasteita niin kommunikation kuin kuntoutuksen osalta. Jäsenistöltä toivon nyt kärsivällisyyttä, uskoa ja luottamusta tulevaisuuteen. Positiivinen asenne muutokseen on tärkeää, sillä yhteistyöllä saadaan hyvää aikaan.

Leinonen uskoo, että jo vuoden päästä ollaan paremmissa tilanteissa.

Vapaaehtoisia kaivataan lisää

Suomen Kuurosokeiden toiminnan kehittämisen kannalta tärkeää on myös rahoituksen jatkuminen. Nykyinen avustustaso STEA:n ohjeellisen avustusesityksen mukaan jatkuu seuraavat kolme vuotta.

Yksi tärkeimmistä asioista toiminnan kannalta onkin nyt uusien vapaaehtoisten kuurosokeiden saaminen toiminnan piiriin. Kerhotoimintojen jatkuminen varmistetaan parhaiten vapaaehtoistoiminnalla.

Valonpilkahduksiakin löytyy.

– Ilahduttavaa on se, että uusia nuoria on tullut toiminnan piiriin. Tähän olemme tavoitteellisesti satsanneet rahaa ja työntekijäresursseja, Leinonen sanoo. ♦

---

*Teksti: Heidi Häyrynen
Kuvat: Jaakko Evonen ja Heidi Häyrynen*

Suomen Kuurosokeiden järjestötoiminnan hallinto on aloittanut työnsä uusissa tiloissa Tampereen Hervanassa. Samalla tontilla sijaitsevat nyt sekä Keskustoimisto että Toimintakeskus. Uuteen työympäristöön on sopeuduttu hyvin.

Helsingin vanhalta Keskustoimistolta Tampereelle ovat siirtyneet järjestöjohtaja **Kai Leinonen** sekä Tuntosarvi-lehden toimittaja **Jaakko Evonen**.

– Muutto oli iso juttu, koska olin ollut Keskustoimistossa liriksessä töissä yli seitsemän vuotta. Niihin vuosiin mahtui paljon hyviä hetkiä. Muutokset ovat kuitenkin osa elämää ja suhtaudun avoimin mielin sekä luottavaisesti tuleviin työtehtäviin uusissa tiloissa. Yhteishenki on täällä mukava, kertoo Evonen.

Muuton myötä henkilöstössä on tapahtunut vaihdoksia.

Viestintäasiantuntijana ja päätoimittajana on aloittanut yhteiskuntatieteiden maisteri **Heidi Häyrynen**. Tiedotustiimin keskeisimpiä tehtäviä ovat tänä vuonna järjestön tunnetavuuden kasvattaminen ja medianäkyvyyden lisääminen.

Kuurosokeiden uutena toimintapäivien ohjaajana nähdään jatkossa

KESKUSTOIMISTO ALOITTI UUDISTUNEIN VOIMIN

Toimittaja Jaakko Evonen on ottanut muutokset vastaan positiivisella asenteella.

Mari Saarikoski. Saarikoski on koulutukseltaan viittomakielen tulkki, ja hän on käynyt myös käsityönteon ja draamakasvatuksen perusopinnot.

– Monet tuntevat minut jo vuosien takaa. Olen toiminut viittomakielen tulkkina Pirkanmaalla jo vuodesta 1992. Tampereen Toimintakeskus on siis jo tuttu paikka ja on kiva aloit-

Järjestöohjaaja Milla Lindh (vasemmalla), aluepäällikkö Taru Kaaja, toimintapäivien ohjaaja Mari Saarikoski, viestintäasiantuntija Heidi Häyrynen ja talouspäällikkö Janika Lanne ovat aloittaneet työt Tampereella.

taa työt tutussa ympäristössä.

Aiemmin toimintapäivien ohjaajana toiminut **Milla Lindh** on aloittanut järjestöohjaajan tehtävät. 41-vuotias

kuvataiteilija (amk) on järjestöalan pitkäaikainen toimija.

– Minulla on kolme teinipoikaa ja koira. Harrastan joogaa ja taidetöitä sekä eri järjestöjen tapahtumia.

Asun Tampereella lähellä Toimintakeskusta ja seikkailen työmaalle rakkasekamelskan kautta.

Myös taloushallinnossa puhaltavat muutoksen tuulet.

Laskentaekonomi **Janika Lanne** on aloittanut talouspäällikkönä. Lanne on työskennellyt aikaisemmin erilaisissa taloushallinnon tehtävissä yliopistossa, teollisuusyrityksissä ja yhdistysmaailmassa. Hänelle on keksitty jo uusi viittomanimikin.

– Hallitus antoi viittomanimekseni korkokengät kenkieni kopinan mukaan.

Kuurosokeiden hallintosihteerinä toimii yhteiskuntatieteiden maisteri **Anni-Mari Rytönen-Weber**. Puolet hänen työajastaan on kohdistettu taloushallinnon työtehtäviin. Rytönen-Weber on työskennellyt aiemmin yritysmaailmassa. Hänen suuri kiinnostuksen kohteensa ovat erityisesti vieraat kielet ja kulttuurit.

– Olen opiskellut laajalti vieraita kieliä. Viittomakieli on seuraava uusi kieli, jota toivottavasti alan oppia. Viittomanimekseni sain hallitukselta kihara, koska hiukseni ovat kiharat.

Etelä-Pohjanmaalta kotoisin oleva 31-vuotias **Janette Suominen** on aloittanut taloushallinnon assistenttina. Ensimmäiseltä ammatiltaan Suominen on kättilö. Myöhemmin

hän on opiskellut myös tradenomiksi. Suomisella on kokemusta erityisesti järjestöpuolen taloushallinnon tehtävistä.

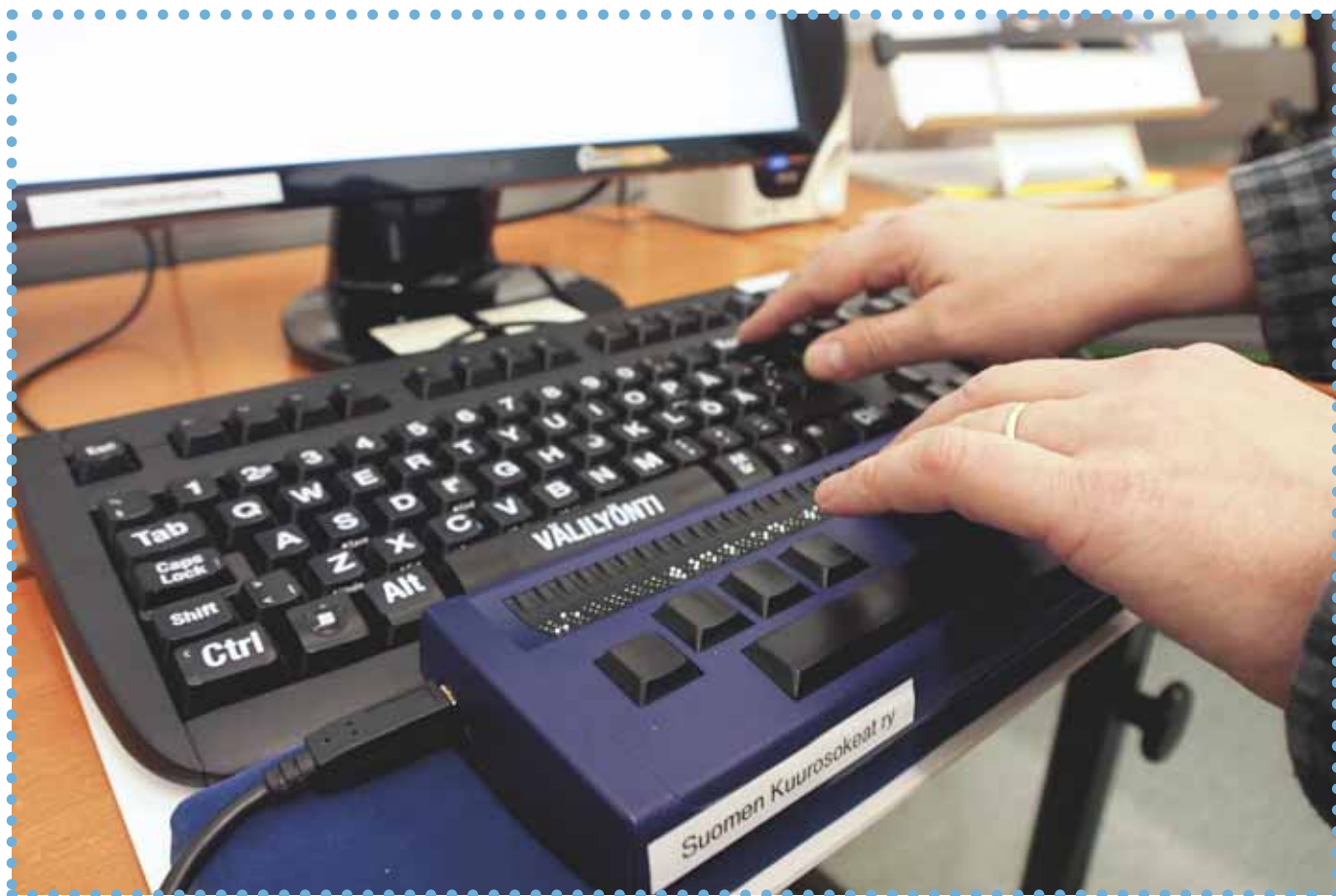
– Olen asunut Tampereella noin kymmenen vuotta ja viihdyn kaupungissa hyvin. Vapaa-ajalla luen paljon, tykkään tehdä käsitöitä ja liikkua luonnossa. Oman työni opettelun lisäksi minusta on tosi hienoa, että pääsen opettelemaan viittomakieltä.

Uutena aluepäällikkönä ja oikeuksienvalvonnan työryhmän vetäjänä toimii hallintotieteiden maisteri **Taru Kaaja**. Hän on työskennellyt yli 30 vuotta Pirkanmaan sairaanhoitopiirillä. Viittomakieli on hänelle tuttu jo lapsuudesta, sillä Kaajalla on itsellä kuurot vanhemmat.

– Olen opiskellut nuorena sairaanhoitajaksi ja minun piti suuntautua kuurojen työhön. Kun perustin perheen, erikoistuin kuitenkin kättilöksi. Palasin nyt aistivammapuolelle. Olen viihtynyt kovasti ja tyytyväinen, että tein näin ison ratkaisun yli 50-vuotiaana.

Taru Kaajan viittomanimi tarkoittaa leikkiä tai satua. ♦

VALINNANVAPAUSTRUONNOKSELLE SAPISKAA

Suomen Kuurosokeat ry:n oikeuksienvalvonnan työryhmä on antanut lausunnon valinnanvapauslakiesityksestä sosiaali- ja terveyspalveluissa. Työryhmä katsoo, ettei YK:n vammaisten ihmisoikeussopimusta ole ”huomioitu riittävässä määrin valinnanvapauslakia valmisteltaessa.” Koko malli on työryhmän mielestä hankalasti hahmotettava.

Työryhmän mukaan asiakkaan tiedonsaantiin on kiinnitettävä huomiota. Tietojärjestelmiä tulee voida käyttää myös apuvälineillä. On myös

niitäkin, jotka eivät pysty käyttämään sähköisiä palveluita, tai joiden äidinkieli on eri kuin suomi ja ruotsi (esimerkiksi viittomakieliset). Heidänkin tiedonsaantinsa on turvattava. Tietoa on oltava mahdollista saada tarvittaessa esimerkiksi pisteillä, isokirjoituksella ja äänitteinä.

Riskinä on työryhmän mukaan myös se, että kuurosokeat syrjäytyvät, mikäli heidän pitää itse koordinoita palveluita. Tärkeitä seikkoja ovatkin siksi palveluihin ohjaus ja palvelukonaisuudet.

Kritiikkiä työryhmä antaa siitä, ettei ”kielellisiä oikeuksia koskevissa pykälissä ei ole nostettu lainkaan esille viittomakielilakia tai viittomakieltä käyttävien oikeuksia”. Myöskään tulkkauspalvelun järjestämisvastuuta ei tuoda tarpeeksi esiin tässä luonnoksessa.

Työryhmä korostaa asiakassuunnitelman sitovuutta. Asiakassuunnitelmassa on huomioitava asiakkaan

tarpeet. Suunnitelmaa on myös tärkeää seurata säännöllisesti kaksois-aistivamman vuoksi.

Järjestöjen ja maakuntien välistä yhteistyötä työryhmä pitää tärkeänä. Hyvä mahdollisuus olisi vaikkapa vertaistuen tuominen osaksi sote-keskuksia. Työryhmä myös peräänkuuluttaa Suomen Kuurosokeat ry:n asiantuntemuksen käyttämistä palveluihin ohjauksessa. ♦

Kuuloliiton teemana esteettömyys

Kuuloliiton toiminnassa korostuu vuonna 2018 esteettömyys. Teemana on ”Esteettömyyttä yhdessä!” Liiton verkkosivujen mukaan tavoitteena on ”lisätä tietoisuutta ja näkyvyyttä siitä, missä asioissa ja tilanteissa kuulovammaisten esteettömyys tulisi ottaa huomioon”. Vuoden aikana on esimerkiksi suunnitteilla esteettömyyskoulutuksia, esteettömyysteemaan liittyvien va-

paaehtoisten kirjoitusten julkaisu ja esteettömyydestä tiedottaminen.

Liitto on julkaissut uuden teemavuoden logon. Liiton mukaan logossa kuvataan viestin kulkemista.

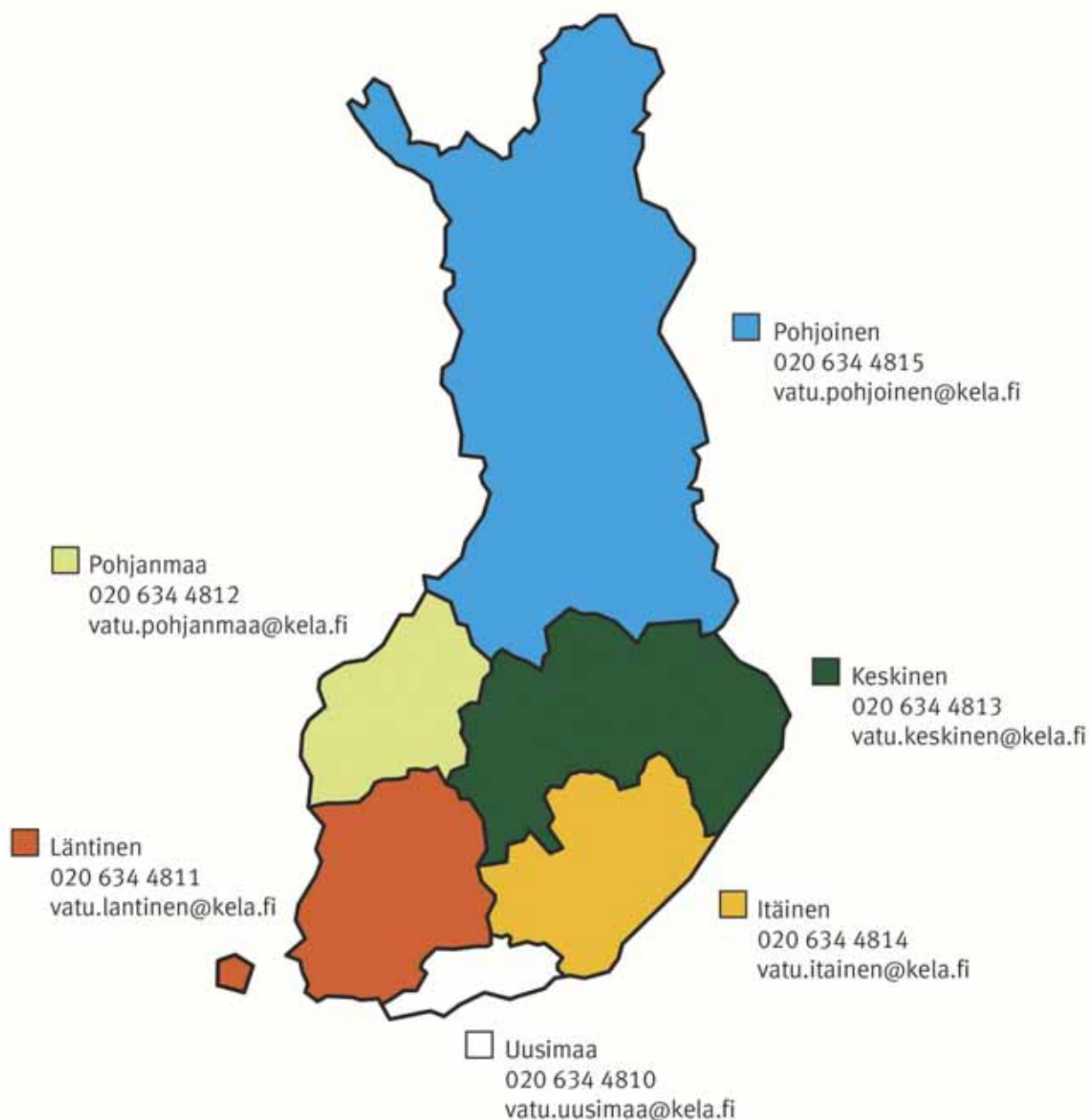
Lisätietoja saa liiton verkkosivuilta www.kuuloliitto.fi ja erityisasiantuntija **Esa Kalelalta**: esa.kalela@kuuloliitto.fi, p. 041 536 5013 ♦

Kelan vammaisten tulkkauspalvelun uudet yhteystiedot

VAMMAISTEN TULKKAUSPALVELUKESKUS

Alueet ja yhteystiedot 1.1.2018 alkaen

Kelan vammaisten tulkkauspalveluun tuli muutoksia vuodenvaihteessa. Kela on kilpailuttanut tulkkauspalvelun tuottajat, jonka lisäksi Tulkkauspalvelukeskuksen yhteystiedot ja aukioloajat ovat muuttuneet. Keskus on auki maanantaista perjantaihin kello 7.30–20.00 ja lauantaina kello 8.00–15.00. Etäpalvelun aukiolo pysyy ennallaan maanantaista perjantaihin kello 8–16.

Uudet yhteystiedot alueittain ovat seuraavat:

Uusimaa
020 634 4810
vatu.uusimaa@kela.fi

Läntinen
020 634 4811
vatu.lantinen@kela.fi

Keskinen
020 634 4813
vatu.keskinen@kela.fi

Pohjanmaa
020 634 4812
vatu.pohjanmaa@kela.fi

Itäinen
020 634 4814
vatu.itainen@kela.fi

Pohjoinen
020 634 4815
vatu.pohjoinen@kela.fi

Lisätiedot Kelan verkkosivuilla www.kela.fi/vatu ◆

Kelan etuuksiin muutoksia

Joihinkin Kelan etuuksiin tulee muutoksia vuoden 2018 alusta. Seuraavassa on muutamia esimerkkejä niistä.

Takuueläke suurenee. Jatkossa se on 775,27 e/kk. Myös eläketuen määrä on sama. Kansaneläken sijaan ei muutu. Sen suuruus yksin asuvalta on 628,85 e/kk ja parisuhteessa elävälle 557,79 e/kk.

Eläkkeensaajan asumistuki muuttuu, sillä asumismenojen enimmäismäärät kasvavat 1,8 prosenttia.

Sairauspäivärahaa ja kuntoutus- ja erityishoitorahaa korotetaan. Se on jatkossa vähintään 24,64 euroa kultakin arkipäivältä. Nuorten kuntoutusrahan ja ammatillisen kuntoutuksen kuntoutusraha on vähintään 31,02 euroa arkipäivältä.

Eläkettä saavan perushoitotukea korotetaan. Perushoitotuki on 70,52 e/kk, korotettu 153,63 e/kk ja ylin hoitotuki 324,85 e/kk.

Vammaistukiin ei tule muutoksia. Perusvammaistuki on 92,14 e/kk, korotettu vammaistuki 215 e/kk ja ylin vammaistuki 416,91 e/kk.

Lisätiedot Kelan verkkosivuilla www.kela.fi ◆

SEPPO JURVASEN JALANJÄLJILLÄ

Teksti: Riku Virtanen

Kuva: Riku Virtasen kuva-arkisto

Eurooppalainen kuurosokkeiden yhdistysten yhteistyöjärjestö, Euroopan Kuurosokkeiden Liitto (EDBU), jatkaa uudella, viime kesänä Tampereella valitulla kokoonpanolla. Järjestö edistää kuurosokkeiden oikeuksia Euroopassa ja levittää kansallisella tasolla tietoisuutta kuurosokkeista ihmisistä.

Nykyiseen Tampereella valittuun hallitukseen kuuluvat kroatialainen **Sanja Tarczay**, espanjalainen Francisco, tuttavallisemmin **Frank Molina**, belgialainen **Peter Vanhoutte**, unkarilainen **Tamás Gangl** ja allekirjoittanut.

Suomen Kuurosokkeat ry:n pitkäaikainen puheenjohtaja **Seppo Jurvonen** oli järjestön varapuheenjohtaja kevääseen 2016 asti, jolloin hän nukkui pois. Sepon hautajaisissa hänen leskensä esitti minulle toiveen, että jatkaisin Sepon työtä kuurosokkeiden ihmisten hyväksi.

Nyt tämän toiveen täyttäminen vei minut kylmään, sateiseen belgialaiskaupunkiin joulukuiseksi viikonlopuksi. EDBU järjesti hallituksensa kokouksen Brysselin lähellä Leuvenissa, joka on kuuluisa olutpanimoistaan ja yliopistostaan.

Tampereen kokouksen jälkeen merkittävin asia on ollut järjestön rekisteröinti Belgiaan, sillä EDBU:n kotipaikka on nyt Bryssel. Rekisteröinti helpottaa mahdollisuuksia saada rahoitusta Euroopan komissiolta ja muilta EU:n elimiltä.

Asialistalla oli Tampereen kokouksen pöytäkirjan tarkastaminen, sen lisäksi järjestön tuleva yleiskokous ja konferenssi Benidormissa Espanjassa kesäkuussa 2018. Olen vastuussa konferenssista, joka järjestetään maanantaina 18.6.2018. Samaan aikaan järjestetään nuorten toinen foorumi. Ensimmäinen nuorten foorumi oli Tampereella viime kesänä.

Maailmanliiton yleiskokous on keskiviikkona ja torstaina. Juhannusaattona perjantaina 22.6.2018 alkaa

Museo M, Leuven, Belgia.

kansainvälinen **Helen Keller** -konferenssi, jonne kokoontuu satoja kuurosokeita eri puolilta maailmaa.

Järjestön puheenjohtaja Sanja pääsi mukaan vain toisen kokouspäivän alkupuolikkaaseen. Hän on edustanut järjestöä Balkanin alueella. Sanjan tärkeimpänä tehtävänä voidaan pitää järjestön ja kuurosokeiden edustamista eurooppalaisella tasolla. Puheenjohtaja on osallistunut aktiivisesti muun muassa Euroopan vammaisfoorumien toimintaan. Jär-

jestön viestintä painottuu tällä hetkellä sosiaaliseen mediaan, jossa Facebook- ja Twitter-tilejä päivitetään säännöllisesti. Niistä voi seurata puheenjohtajan eri edustustehtävien hoitoa.

Järjestöllä on naisten, nuorten ja varainkeruun ryhmät. On hienoa, että suomalaiset ovat aktiivisia kansainvälisessä yhteistyössä. Naisten ryhmää vetää suomalainen **Sanna Paasonen**. Seppo Jurvanen jätti suuret saappaat, sillä hänen vastuullaan

oli järjestön varainkeruu. Uuden varainkeruutyöryhmän vetäjän valinta jätettiin myöhemmin päätettäväksi. Nuorten ryhmän vetäjän valitsevat nuoret itse myöhemmin. Järjestön jäsenyyttä on hakenut Hollanti, ja asia menee eteenpäin.

Kokous vietiin nyt läpi lyhyessä ajassa. Hallituksen kokoukset olivat aiemmin jopa viikon mittaisia maratonkokouksia, joissa aika loppui kesken ja osa esityslistasta jäi käsittelemättä. Nyt esityslistan kaikki 16 asiakohtaa ehdittiin käydä läpi kahdessa päivässä.

EDBU on vasta noin 15-vuotias. Järjestön alkuvuotia leimannut tehottomuus ja asioiden hidas eteneminen alkavat vähitellen olla historiaa. Kokoukset ovat tehostuneet, asioiden valmistelun laatu parantunut ja tarpeettomien puheenvuorojen määrä vähentynyt. ♦

Lintuauran nimen tausta

Teksti: Vesa Pikkuhookana

Kuvat: Heidi Häyrynen

Minulta on kysytty, mistä sain idean ehdottaa Lintuaura-nimeä.

Olin aikoinani IT-kurssilla Hervannan Kuurosokeiden Toimintakeskuksessa. Tauolla menin käymään ulkona ja taivaalle katsoessani näin lintuauran lentävän ylitseni. Siitä lähti ajatusleikki.

Lintuaura oli kuin vertauskuva IT-kurssille. IT-kurssin vetäjä, opettaja, oli kuin lintuauran ensimmäisenä lentävä lintu. Sitä seuraavat muut aurassa lentävät linnut olivat kuin me IT-oppilaat, jotka seurasimme opettajan opetusta ja ohjausta.

Toiseksi lintuaura kuvaa myös sitä, että kuurosokeat kokoontuvat yhteen askartelemaan, tekemään savi-
töitä, perjantaipajaan, taidepiiriin jne. Näissä kaikissa ryhmissä on joku vetäjä, ja hän innoittaa kuurosokeat yhteen toimimaan. Se tuo mieleeni lintuauran, jossa muut linnut seuraavat ensimmäisenä lentävää lintua.

Yhtenä ajatuksena mieleeni nousi myös se, että kuulevat, joilla on kuu-

Uusitut Toimintapäivien tilat ovat esteettömät. Rakennuksessa on myös säädettävät valot ja loistava akustiikka.

loa jäljellä, voivat kuulla lintuauran lintujen laulun ikään kuin musiikkina.

Lintujen siivet kuvaavat mielestäni meitä viittomakielellä kommunikoina. Lintujen kauniit siipien liikkeet ovat vertauskuvallisia viittoessa kauniisti liikkuviin käsiimme, kun ilmaisemme itseämme viittomakielellä. ♦

Kangaspuut odottavat käyttäjiä.

Hyviä muistoja Toimintapäivistä

---

*Teksti: Jaakko Evonen
Kuvat: Jaakko Evonen ja Milla Lindh*

Tampereen Toimintapäivissä eräs aikakausi tuli vuodenvaihteessa päätökseen, kun yhteensä yli neljä vuotta Toimintapäivien ohjaajana työskennellyt **Milla Lindh** siirtyi järjestöohjaajaksi Suomen Kuurosokeat ry:ssä. Joulukuussa kuitenkin oli edelleen täysi tohina päällä ja sen huomasi Millan viimeisessä ravintoillassa, joka kokosi kuurosokeita ravintola Pranzoon Hervannassa. Väkeä oli useamman pöydällisen verran, joukossa niin viittomakielisiä, taktiileja kuin puheellakin kommunikoivia.

Milla Lindh itse muistelee Toimintapäivissä olleen parasta itse ihmiset. Erilaisista tapahtumista on Millan mieleen jäänyt useampikin. Ensimmäistä sijaisuuttaan hoitaessaan vuonna 2013 hän järjesti Toimintakeskukselle keskustelutilaisuuden. Siellä päästiin kertomaan kuurosokeiden palvelutarpeista suoraan sosiaali- ja terveysministerin asettaman työryhmän henkilöille. Tilaisuuden ansiosta kuurosokeiden asia sai huomiota Helsingin Sanomia myöten.

Kerran Milla kutsui Toimintakeskukselle erilaisia pukeutumistyytlejä edustavia ihmisiä. Esimerkiksi gootti, rokkari, hippi ja lolita kertoivat tyyleistään. Lävistyksiä sekä ihmeellisiä vaatteita, kenkiä ja kampauksia sai tutkia tunnustelemalla. Tilaisuudesta tuli hyvää palautetta niin kuurosokeilta kuin vierailta.

Kaverikoirat on ollut suosittu tapahtuma, ja Milla on niin koiraihminen, että innostui aina itsekin kierimään lattialla koirien kanssa.

Toimintapäivät on tapahtumissa, opintopiireissä, pajapäivissä ja retkissä koonnut yhteen kuurosokeita niin palveluasumisesta kuin muualtakin Pirkanmaan alueelta. Myös sattunnaisia kurssilaisia on aina saanut tulla mukaan toimintaan.

Kyselin ravintolaillan päätteeksi muutamalta asiakkaalta muistoja Toimintapäivistä. Eräs heistä totesi Toimintapäivien tapahtumien olleen hyvin organisoituja. Toinen kertoi parhaiten jääneen mieleen taidepiirit, ravintolaretket ja pajapäivät. Hänen mielestään Milla on tehnyt hyvää työtä tapahtumien aktiivisena järjestäjänä ja tarmokkaana persoonana. ♦

*Toimintapäivien ohjaajana työskennellyt **Milla Lindh** on siirtynyt järjestöohjaajan tehtäviin. Menneitä tapahtumia muisteltiin vielä viimeisessä ravintolaillassa. Oikealla **Eetu Seppänen**.*

*Tyyliesittelyillassa sai tunnustella myös tatuointeja. Kaverikoirat on ollut suosittu tapahtuma. Vasemmassa kuvassa **Rauli Jalo**.*

Julkilausuma: Kuurosokeiden osallisuus tietoyhteiskuntaan turvattava

Suomen Kuurosokeat ry on huolissaan kuurosokeiden ja kuulonäkövammaisten henkilöiden tasavertaisesta osallistumisesta tietoyhteiskuntaan. Nykyisin yhä useampi palvelu siirtyy verkkoon ja esimerkiksi Kela kannustaa asiakkaitaan asiomaan yhä enemmän sähköisessä asiointipalvelussa. Tästä huolimatta kaikki julkiset verkkopalvelut eivät ole edelleenkään riittävän saavutettavia, mikä vaikeuttaa kuurosokeiden tiedonsaantia ja osallisuutta. Kaikilla kuurosokeilla ei myöskään ole käytettävissään apuvälineohjelmilla varustettua tietokonetta, osalla konetta ei ole ollenkaan.

Järjestö katsoo, että saavutettavat tietoyhteiskunnan palvelut on turvattava myös kuurosokeille ja kuulonäkövammaisille henkilöille. Esteetön osallistuminen on kirjattu YK:n vammaisten henkilöiden ihmisoikeussopimukseen, jonka Suomi ratifioi vuonna 2016. Järjestö vaatii, että kuulonäkövammaisia henkilöitä otetaan entistä enemmän mukaan palveluiden esteettömyyden arviointiin. Tämä on tehtävä jo palvelua suunniteltaessa, koska myöhemmin teh-

tävät muutostyöt tulevat paljon kalliimmaksi.

Järjestö pitää tärkeänä, että ne jotka eivät pysty käyttämään sähköisiä palveluita, voivat asioida viranomaisten kanssa myös muilla tavoin. Perinteiset yhteydenottotavat, kuten kirjeet, soitot ja henkilökohtaiset tapaamiset käsittelijän kanssa ovat jatkossakin merkittäviä.

Suomen Kuurosokeat ry valvoo kuurosokeiden ja vaikeasti kuulonäkövammaisten oikeuksia, tuottaa heille palveluita, toimii kuurosokeusalan asiantuntijana ja järjestää yhteistä toimintaa. Vuonna 1971 perustettu järjestö tarjoaa palveluita kaikille kuurosokeille ja vaikeasti kuulonäkövammaisille riippumatta siitä, ovatko he jäseniä. Palveluiden piirissä on noin 800 kuurosokeaa. Jäseniä yhdistyksellä on noin 400.

Hyväksytty yhdistyksen syyskokouksessa Tampereella 19.11.2017. ♦

Toimintakalenteri julkaistu

Uusi Toimintakalenteri 2018 ilmestyi vuodenvaihteessa painettuna printtiversiona, pisteillä, äänitteenä ja sähköisessä muodossa verkkosivulla. Jos jostain syystä et ole saanut Toimintakalenteria, ilmoita siitä tiedotukseen sähköpostilla tiedotus@kuurosokeat.fi tai puhelimitse 040 753 2026. ♦

ILMOITUKSET

◆ Kuurosokeiden kerhot

Tampere

Tampereen kuurosokeiden kerhon tapaaminen on tiistaina 27.2.2018 klo 13–16. Paikkana on Toimintakeskuksen VTS Ristontalon 6. kerros. Osoite Valtaraitti 9, Tampere.

IT-asiantuntija Seppo Tero kertoo IT-palveluista, tietoteknisistä apuvälineistä ja IT-alaan liittyvistä ajankohtaisista asioista. Kahvimaksun suuruus ei ole vielä selvillä.

Tervetuloa kerhoon!
Olen uusi kerhonvetäjä. Kiitän kerholaisia luottamuksesta.

Marja-Leena Karjalainen
malla.karjalainen@luukku.com
p. 040 7510 181

Satakunta

Satakunnan kuurosokeiden kerho kokoontuu 14.2. klo 12–15 Satakunnan näkövammaisyhdistyksen toimitilassa. Osoite Otavankatu 4 C 49, Pori.

Huom! Pidämme ensiksi kerhon kevätkokouksen. Kahvitarjoilu. Keskustellaan kerhon toiminnasta ym. asioista.

Lisätiedot: puh. 0400 532 413 tai s-posti saini.lepisto@gmail.com Tervetuloa uudet kerholaiset mukaan toimintaan. Terveisin Saini.

◆ Sekalaista

Suomen Kuurosokeat ry:n oikeuksienvalvonnan asiantuntija Jenni Paanala siirtyy uusiin työtehtäviin 15.1.2018. Hän kiittää kaikkia yhteisistä vuosista, opeista ja muistoista.

◆ Päivyri helmikuu 2018

12.2. Viittomakielen päivä, Carl Oscar Malmin syntymäpäivä.

◆ Seuraavien ilmoitusten jätö

Tuntosarven 2/2018 ilmoitusten jätöaika toimitukseen on 1.2.2018 kello 12 mennessä.

*”Rauli Jalon Saviankat katselevat talvisen
pysähtynyttä tunnelmaa.”*

Kuva ja teksti: Anni-Mari Rytönen-Weber